

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1. stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—.
1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—.
1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K. 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štajerc.

Štev. 7. V Ptuj v nedeljo dne 6. aprila 1902. III. letnik.

Po veliki noči.

Ko je naš Zveličar vstal, ko so žene prišle h grobu Sina božjega, jima je angelj rekel: „On je vstal, in ga ni več tukaj!“ — Šle so polne veselja učencem to veselo novico oznaniti.

Ali učenci so dvomili. Še le ko je On z njimi jedel in govoril kakor je govoril preje, so verjeli, da je resnično od mrtvih vstal.

In kakor takrat, tako tudi sedaj! Sin božji zamogel je delati čudeže, da je taiste, kateri še le potem verujejo, ko vidijo nenavadne stvari, prepričal o božanstvenosti svoje osebe in resničnosti svojih naukov. Da, resnično delal je čudeže, kakoršnih noben človek ne zmore, kajti, čeznaravna moč je le Bogu lastna; Bogu, kateri je vsevedoč in vsemogoč. Bog, ki sam resnico pozna, katero človek še le potem najde, ko je že laž v svoji tisočerni podobi spoznal.

Varujte se lažnjivih prerokov! rekel je Zveličar, in ker je on vseveden, vedel je že naprej, da bodejo prišli taki preroki, ki bodejo ljudstvo slepili pod pret-

vezo (izgovorom) da oznanjujejo prave in čiste nauke.

Ja, res se nahajajo taki lažnjivi preroki, kateri danes pobožno vernemu kmetu govorijo: Kdor ne spada k tvojemu ljudstvu, je tvoj sovražnik! Kdor ne drži vsega tega za resnico, kar mi predpišemo, ta je brezverec, odpadnik, svobodomislec, ki zaničuje vero in preganja cerkev.

Taki lažnjivi preroki zmešajo vero in politiko tako zelo, da priprosti mož že ne more eno od drugega nič več razločiti in se boji, da bi svojo vero težko ranil, če bi v političnih stvareh drugače mislil kakor oni ukazujejo.

Kaj pa ima naša sveta vera z jako nesveto politiko opraviti? Ali ne pravi najvišja božja zapoved: „Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega pa kakor sa mega sebe?“ In vendar! Vzemi dragi kmet v roke kakšen strankarski časnik, in kaj najdeš v njem? Besede sovražstva, ogovarjanja, psovanja in jeze proti vsakomur, kdor ne spada k njegovi stranki, četudi je on dober, ali pa še boljši kristjan kakor njegovi politični nasprotniki. Oni prekolnejo in ferdamajo svoje

Pobeljeni grobovi.

Zaloga iz življenja slovenskega naroda.
Kraj dejanja: Maribor ob Dravi.

Osebe:

1. „Naš Dom“, po domače „Fihpos“,
2. „Slov. Gospodar“, njegov prečastiti oče,
3. „Štajerc“, zagovornik kmeta in obrtnikov,
4. Urša, gospodinja „Fihposovega očeta“,
5. Pravica, c. kr. žandarm.

Dalje.

Fihpos: To pač ni prav, ker je zato cukar tako strašansko drag postal, kar najbolj občutijo ubogi ljudje.

Oče: Kaj pa je treba navadnim ljudem kavo piti? Kmetske ženske si naj kuhajo prežgano in zeljno župo, a obrtniki brez kmetij naj si narežejo kruha v krop in zabelijo z mlekom, potem pa ne bodejo potrebovali cukra. Mi si ga pa lahko kupimo, četudi velja kilogram cel petak.

Fihpos: Zakaj pa je sol tako draga? Pri tej vsem ljudem tako potrebni stvari ima država na leto blizu 30 milijonov dobička.

Oče: Sol je draga zato, ker poslanci, tudi naši,

vladí dovolijo, da jo sme drago prodajati. Saj je tako čisto prav. Kdor je ne more kupiti, naj neslano je.

Fihpos: To je resnično. Komu so še pomagali?

Oče: Naša stranka je tudi bila za to, da se da dunajski parobrodni družbi v desetih letih 70 milijonov kron podpore.

Fihpos: Ali ni tista družba v judovskih rokah?

Oče: Večinoma je židovska.

Fihpos: Zakaj pa jude podpiramo?

Oče: Bogati judi nam večkrat priskočijo na pomoč. Zato smo bili tudi zmiraj za to, da se je vsako leto dala lepa podpora tudi tržaškemu Lloyd, t. j. tisti ladjarski družbi, ki je z nekaterimi svojimi delavci tako ravnala, da se je pred kratkim nad 30.000 delavcev uprlo in potegnilo z njimi.

Fihpos: Saperlot, če je to res, tedaj sem se pa jaz 13. februarja vrezal, ko sem pisal, da liberalci brezobzirno odirajo kmete in delavce. Razun tega poznam še več najinih najboljših prijateljev tudi škofov — katerim bi „Štajerc“ lahko dokazal, da imajo na vesti tretji vnebovpijoči greh.

Oče: Gola resnica je, da pravi klerikalec ne pozna ničesar drugega kakor svoj trebuh in svoj žep. Zato

krščanske brate, dasi vendar je naš Odrešenik v pridigi rekel: „Kdor svojemu bratu reče norec, je kriv večnega ognja.“

Poslušajte jih pri volitvah, kako eden družega ogrdujejo, opsujejo, onečaščajo in se končno še pretepajo! In so vendar eni kot drugi dobri kristjani in in sinovi istega ljudstva!

Ali je to kršanska ljubezen do bližnjega? Kaj ima vera opraviti s tem, ako kmet namesto župnika, voli kmeta? Kaj ima vera s političnimi in ljudsko gospodarskimi vprašanji opraviti?

Ako kmet nič več ne ve, kako bo svoje v kratkem zapadle davke, obresti in druge na svojem posestvu vpisane dolgove plačal, potem bi resnično bolje bilo, da bi ono farizejstvo, katero neprenehoma piše, da je naprednjaštvo krivo vse nesreče, končno reklo, kako bi se kmetu zamoglo pomagati. Pa to ni namen one vrste ljudij, kajti Gospod sam je rekel: Gorje vam pismouki in farizeji! vi hinavci, ki ugrabljate vdovam hiše in govorite dolge govore, zato bodele toliko bolj pogubljeni. Toraj samo kmetški stan jim še diši, kmečki stan, katerega v svoje grde namene zlorabljajo, to pa je čisto razumljivo, ker drugi stanovi so jim že zdavnaj hrbte obrnili ter gledajo z mirnim očesom v svojo boljšo prihodnost. Da, tudi kmečki stan ima pravico do svojega izboljšanja, tudi on se sme sam zastopati, brez da bi pri tem pozabil na Boga in pozabil na svoj rod; in nebeški Oče gledal bode z dopadanjem na njega.

Ja, ja! svetleje postaja tudi pri nas dan za dnevom, in pomlad nam bo prinesla novo upanje na boljšo prihodnost!

Ne zamore pa eden sam dovršiti, da bi bilo bolje, ampak k temu pomagati more vsakdo, in naj se ne pusti motiti in na se vplivati od onih, kateri imajo največ dobička, ko med sosedi povzročajo razpor.

so pa tudi vsi oderuhi — bodisi pri posojilu kakor pri delu — brez razločka vere in jezika na naši strani. Seveda ljudem moramo ravno nasprotno govoriti, drugače je po nas.

Fihpos: Po vaših besedah je potem liberalizem prava dobrota za ubogo ljudstvo.

Oče: Pa še kakšna! Liberalizem je rešil kmeta iz grajske in samostanske sužnosti, ter je tudi obrtniku dal potrebno prostost. A za nas klerikalce je naprednost huda šiba božja, ker je odvzela nam in našim prijateljem kmeta, ker je dala obrtniku preveč prostosti in ker je dosegla postave, po katerih smo pred oblastmi vsi ljudje jednaki.

Fihpos: Kakšen razloček pa je med klerikalizmom in pa med sveto katoliško cerkvijo?

Oče: Ako že ravno želiš resnico izvedeti, povedal ti bodem en primer, da me boš lažje zastopil. Misli si namesto klerikalizma hudobca, namesto svete vere pa angelja in hitro bodeš spoznal razloček. — Ne zijaj tako čudno, saj peklenšček je ljubeznjiva, sladka stvarca, ki se človeku lepo prilizuje, da ga zapelja in ga obdrži na svoji strani. Kakor ni vragu nobeno sredstvo preslabo, da doseže svoj namen, tako tudi

Bog je samo eden in kdor na Njega veruje ter mu zaupa iz celega srca, ta zamore biti miren, in smel, da ga ne bo Bog zapustil, pa naj si bode potem tega ali onega političnega mišljenja! Njegovo kraljestvo in od tega sveta in za Njega ni nacionalnih, političnih ter najmanj pa še stanovskih razločkov! „Dajte cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega!“ rekel je Gospod farizejem, ko so ga mislili pripraviti v stisko, da bi se bil na gor ali dol zameril. Tedaj vsak vrl možak se naj ravna po Njegovih besedah.

Klerikalizmus in vera.

„Preveč sem veren, da bi bil klerikalen,“ tako se je izrazil pred kratkim mož, kateri je na visoki stopinji človeške družbe in omike, mož iz rodbine — cesarske. Tedaj veren, a vendar ne klerikalen. Kak razloček pa je med vero in klerikalizmom? Naša vera je od Kristusa. Kristus je bil čist popolen v vsakem oziru in — ljubezen je bila znak njegovega prelepega božjega življenja. Saj je znano, da še je celo ljubljeneč njegov sveti Johanes, kot starček svojim učencem in prijateljem vedno in vedno povdarjal: „Otroci, ljubite se med seboj!“ Največja postava, naše svete vere je toraj ljubezen, da celo ljubezen do sovražnika. — „Dajte cesarju, kaj je cesarjevega“ — je rekel večni Odrešenik, pustite toraj postavo in se brigajte raji za vaše duše. „Moje kraljestvo ni od tega sveta“, je rekel zopet gospod. Toraj tam gori nad zvezdami je Njegovo kraljestvo, tam gori je naš pravi dom! Naša vera je toraj polna prelepih nauk, nauk ljubezni, nauk, kateri nas vlečejo od posvetnega življenja tje gor nad zvezde. Kristus je učil svoje apostole, svoje učence z vzgledom in besedo. Nikjer ne najdemo mesta v celém svetem pismu, v katerem bi stalo, da je pustil kaj zapisati, ali pa,

nam klerikalcem ne. Laž, obrekovanje, poneumnjevanje še ni nič, klerikalci so že celo vladarje pobijali, če ni šlo drugače po njihovi volji. — Opazuj tudi življenje najgorečnejših klerikalcev in videl bodeš da je skoraj vse njihovo dejanje nekrščansko. Čudim se le, da še ni „Štajerc“ nekaj takih klerikalcev prav pošteno „nabiksal“ in ljudem gole pokazal. — Zato pravijo vsi poštene in resnično pobožni ljudje, da je smrten greh, če kdo reče ali piše, da je klerikalizem tisto kakor sv. vera.

Fihpos: Če je naša pobožnost le samo hinavstvo, tedaj gotovo tudi naše prepričanje ni veliko vredno. Le pomislite, oče, na sledeča slučajja. Dokler so imeli duhovniki ljudske šole v svoji oblasti, se je skoraj povsod le nemško podučevalo, čeravno so bile šole večinoma eno in dvorazredne. Tedaj se ni nobeden klerikalec oglašil zoper nemški poduk. Ako pa zdaj zahteva ljudstvo, da se naj na štiri in petrazrednih šolah tudi nekaj nemškega podučuje, se mi zaletimo v njega, kakor lovski psi na zajca, ter ga preganjamo in sramotimo kakor bi bil najgrši grešnik. — Vodja vseh slovenskih klerikalcev, od žlindre umazani doktor Šušteršič, je pisal, da je Celje za Slovence